

114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet
a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról

A Kormány a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 19. §-ában foglalt felhatalmazás alapján, a 19. § tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörben, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A nemzeti értékek szakterületenkénti kategóriái

1. § A nemzeti értékek adatait a települési, tájegységi és megyei értéktárakban, az ágazati értéktárban, a küllhoni magyarság értéktárában, a Magyar Értéktárban, valamint a Hungarikumok Gyűjteményében a következő, szakterületenkénti kategóriák szerint kell azonosítani és rendszerezni:

a) agrár- és élelmiszergazdaság: az agrárium szellemi termékei és tárgyi javai - beleértve az erdészet, halászat, vadászat és állategészségügy területét -, különösen a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, a borászat, továbbá az állat- és növényfajták;

b) egészség és életmód: a tudományos és népi megelőzés és gyógyászat, természetgyógyászat szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a gyógyszerek, gyógynövények, gyógyhatású készítmények, gyógyvíz- és fürdőkultúra;

c) épített környezet: a környezet tudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített (mesterséges) része, amely elsődlegesen az egyéni és közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;

d) ipari és műszaki megoldások: az ipari termelés - beleértve a kézműipart, kézművességet is - szellemi termékei és tárgyi javai, különösen az egyes technológiák, technikák, berendezés-, gép- és műszergyártás, műszaki eszközökkel végzett személy- és áruszállítás;

e) kulturális örökség: a kulturális örökség szellemi és tárgyi javai, különösen az irodalom, a tudomány, a népművészet és népi kézművesség, néprajz, filmművészet, iparművészet, képzőművészet, táncművészet és zeneművészet; továbbá a védett ingatlan értékei, különösen a nemzeti vagyon körébe tartozó, kiemelkedő értékű műemlékek és régészeti lelőhelyek, nemzeti és történelmi emlékhelyek, világörökségi helyszínek;

f) sport: a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgáló, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, különösen a sportolói életművek és csúcsteljesítmények;

g) természeti környezet: az ember természetes környezetének tárgyi javai, különösen a fizikai és biológiai képződmények vagy képződménycsoportok, geológiai és geomorfológiai képződmények, természeti tájak, természeti területek, életközösségek és ökológiai rendszerek; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;

h) turizmus és vendéglátás: a turizmus és a vendéglátás szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a turisztikai attrakciók, szolgáltatások, a vendéglátó-ipari termékek, valamint a vendéglátás körébe tartozó étel- és italkészítési eljárások.

2. A települési, tájegységi és megyei értéktárak létrehozása és gondozása

2. § (1) A települési és megyei önkormányzat (a továbbiakban együtt: helyi önkormányzat) e rendelet hatálybalépésétől számított 60 napon belül döntést hoz arról, hogy kíván-e élni a települési, tájegységi, megyei értéktár létrehozásának lehetőségével.

(2) A települési, tájegységi, megyei értéktár létrehozására, valamint a Települési Értéktár Bizottság, illetve a Megyei Értéktár Bizottság (a továbbiakban együtt: értéktár bizottság) alakítására vagy a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.) 3. § (3) bekezdése szerinti, illetve a Htv. 4. § (3) bekezdése szerinti szervezetre vonatkozó döntésről a meghozatalát követő 30 napon belül a települési önkormányzatnak a megyei közgyűlés elnökét, a fővárosi, a fővárosi kerületi és a megyei önkormányzatnak pedig a Hungarikum Bizottság (a továbbiakban: HB) elnökét tájékoztatnia kell.

(3) A helyi önkormányzat a települési, tájegységi, illetve megyei értéktár, illetve az értéktár bizottság létrehozására vonatkozó nemleges döntését bármikor megváltoztathatja, amelyről a döntést követő 30 napon belül tájékoztatnia kell a megyei közgyűlés elnökét, illetve a HB elnökét.

3. Települési és Megyei Értéktár Bizottságok létrehozása és működése

3. § (1) Az értéktár bizottság működési szabályzatát a helyi önkormányzat képviselő-testülete határozza meg. Az értéktár bizottság

a) legalább három tagból áll;

b) munkájába bevonja a helyi, illetve megyei közművelődési feladatellátás országos módszertani intézményét, továbbá értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országos és területi illetékességű szakmai és civil szervezeteket;

c) félévente, legkésőbb a félévet követő hónap utolsó napjáig beszámol tevékenységéről a helyi önkormányzat képviselő-testületének.

(2) Az értéktár bizottság működéséhez és feladatainak ellátásához szükséges pénzügyi, tárgyi és ügyviteli feltételeket a helyi önkormányzat - az általa jóváhagyott éves munka- és pénzügyi tervre figyelemmel - maga biztosítja.

4. A Magyar Állandó Értekezlet által kijelölt bizottság működése

4. § (1) A Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) a külföldi magyarság értéktár tárgyában hozott döntése alapján a Htv. és e rendelet szerinti feladatainak ellátását

a) Külföldi Bizottság létrehozásával, vagy

b) már működő szakbizottsága vagy a Htv. 5. § (3) bekezdése szerint intézmény vagy szervezet megbízásával

teljesítheti [az a) és b) pont szerinti szervezet a továbbiakban együtt: MÁÉRT szakbizottság],

(2) A MÁÉRT szakbizottság munkájába bevonja a külföldi magyar szakmai és civil szervezeteket és évente beszámol tevékenységéről a MÁÉRT-nek.

5. Ágazati értéktárak létrehozása és gondozása

5. § (1)¹ Az egyes ágazatokért felelős miniszterek (a továbbiakban: miniszterek) a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló kormányrendelet alapján határozzák meg a feladatkörükbe tartozó, ágazati értéktárba foglalható nemzeti értékek körét.

(2) Az egyes miniszterek feladatkörébe tartozó, egyéb szabályozás szerint már önállóan nyilvántartott, a Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján nemzeti értéknek minősíthető értékekről az ágazati értéktárak a következő adatokat tartják nyilván:

- a) a nemzeti érték neve,
- b) a nemzeti érték nyilvántartásáról rendelkező jogszabály száma,
- c) a nemzeti értéket nyilvántartó adatbázis megnevezése.

(3) A miniszterek az e rendelet hatálybalépésétől számított 60 napon belül kijelölik az ágazati értéktár adatainak megküldéséért felelős szervezeti egységet (a továbbiakban: minisztériumi szervezeti egység), és erről értesítik a HB elnökét.

(4) A minisztériumi szervezeti egység az e rendelet hatálybalépésétől számított 90 napon belül megküldi a (2) bekezdés szerinti adatokat a HB elnöke részére.

6. A nemzeti értékek települési, tájegységi, megyei értéktárba és a külhoni magyarság értéktárába történő felvétele

6. § (1) A helyi önkormányzat közigazgatási területén fellelhető, illetve az ott létrehozott nemzeti érték felvételét a települési, tájegységi vagy megyei értéktárba bárki írásban kezdeményezheti az adott érték fellelhetőségének helye szerint illetékes önkormányzat polgármesteréhez, illetve a megyei közgyűlés elnökéhez címzett javaslatában.

(2) A Magyarország határain túl fellelhető nemzeti értékek felvételét a külhoni magyarság értéktárába bárki írásban kezdeményezheti a MÁÉRT szakbizottság ügyrendjében foglaltak szerint.

(3) A javaslatot az 1. melléklet szerint kell elkészíteni és elektronikus úton vagy postai út esetén elektronikus adathordozón mellékelve kell benyújtani. Valamely nemzeti értéknek a települési, tájegységi vagy megyei értéktárba, illetve a külhoni magyarság értéktárába történő felvételére irányuló javaslattétel ingyenes.

(4) A javaslatnak tartalmaznia kell:

- a) a javaslattevő adatait,
- b) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték adatait,
- c) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképét vagy audiovizuális-dokumentációját,
- d) a Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumokat,

valamint

e) szakértő, illetve szakmai vagy civil szervezet támogató vagy ajánló levelét.

(5) A települési értéktár létrehozásának lehetőségével élni nem kívánó települési önkormányzat a javaslatot haladéktalanul megküldi a megyei közgyűlés elnöke részére, aki azt a megyei értéktár létrehozásáért felelős Megyei Értéktár Bizottságnak vagy a Htv. 4. § (3) bekezdése szerinti intézménynek, illetve szervezetnek továbbítja.

¹ Módosította: 221/2014. (IX. 4) Korm. rendelet 728. §.

(6) A települési értéktár létrehozásának lehetőségével élni nem kívánó fővárosi önkormányzat vagy fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a megyei értéktár létrehozásának lehetőségével élni nem kívánó megyei önkormányzat a javaslatot haladéktalanul megküldi a HB elnöke részére.

7. § (1) Az értéktár bizottság, a MÁÉRT szakbizottság, illetve a Htv. 3. § (3) bekezdése vagy 4. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet a hozzá beérkezett javaslatot megvizsgálja, hogy az a Htv. 1. § (1) bekezdés *j*) pontja alapján megalapozott-e és megfelel-e a Htv.-ben és az e rendeletben foglalt feltételeknek.

(2) Az értéktár bizottság, a MÁÉRT szakbizottság, illetve a Htv. 3. § (3) bekezdése vagy 4. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet alaki vagy tartalmi hiányosságok esetén a javaslattevőt a hiányok pótlására hívja fel, és ha a javaslattevő a hiánypótlásra való felhívásnak nem tesz eleget, illetve a hiányosság pótlásához szükséges idő figyelembevételével megállapított határidő meghosszabbítását sem kéri, a javaslatot érdemben nem tárgyalja meg és erről a javaslattevőt értesíti.

(3) A hiánypótlásra való felhívás teljesítésének elmulasztása nem akadályozza annak, hogy a javaslattevő utóbb ugyanazon nemzeti érték értéktárba történő felvételét kezdeményezze.

(4) A javaslat szerinti nemzeti érték adatainak a Htv. 1. § (1) bekezdés *c*)-*e*) pontjai szerinti értéktárak valamelyikébe való felvételéről az értéktár bizottság, illetve a Htv. 3. § (3) bekezdése és 4. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet, a javaslat benyújtását követő 90 napon belül dönt, és arról a javaslattevőt írásban értesíti. A javaslat szerinti nemzeti érték adatainak a Htv. 1. § (1) bekezdés *f*) pontja szerinti értéktárba való felvételéről a MÁÉRT szakbizottság a javaslat benyújtását követő 120 napon belül dönt, és arról a javaslattevőt írásban értesíti.

(5) A 6. § (5) bekezdése szerinti esetben a Megyei Értéktár Bizottság, illetve a Htv. 4. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet az (1)-(4) bekezdésekben foglaltak szerint jár el és dönt a javaslat szerinti nemzeti értéknek a megyei értéktárba való bekerüléséről.

(6) A települési és tájegységi értéktáraknak a megyei értéktárba való, a Htv. 3. §-a szerinti megküldésekor az értéktár létrehozója javaslatot tesz arra, hogy mely nemzeti értékek felvételét javasolja a megyei értéktárba.

(7) A települési, a megyei és a külföldi magyarság értéktáraknak a HB részére történő, a Htv. 4-5. §-a és a 7. § (1) bekezdése szerinti megküldésekor az értéktár létrehozója javaslatot tesz arra, hogy mely nemzeti értéket javasolja a Magyar Értéktár elemeként nyilvántartani.

7. A Magyar Értéktárban nyilvántartott nemzeti értékek

8. § A HB a Magyar Értéktárban tartja nyilván

a) az értéktár bizottság vagy a MÁÉRT szakbizottság, illetve a Htv. 3. § (3) bekezdése és 4. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet által a Magyar Értéktár elemeként nyilvántartani javasolt nemzeti értékek adatait, valamint

b) azon országos jelentőségű, települési, tájegységi és megyei értéktárba nem sorolható nemzeti értékek adatait, melyek Magyar Értéktár elemeként való nyilvántartását a Htv. 8. §-a alapján kezdeményezték.

9. § (1) A 8. § *b*) pontja szerinti javaslatot a 2. melléklet szerint kell elkészíteni és elektronikus úton vagy postai út esetén elektronikus adathordozón mellékelve kell benyújtani.

(2) A javaslatnak tartalmaznia kell:

a) a javaslattevő adatait,

b) a Magyar Értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték adatait,

c) a Magyar Értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképét vagy audiovizuális-dokumentációját,

d) a Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumokat, valamint

e) szakértő, illetve szakmai vagy civil szervezet támogató vagy ajánló levelét.

(3) A HB titkára a javaslatot a nemzeti érték 1. §-ban meghatározott kategóriájának megfelelő, a Htv. 16. § (1) bekezdése szerinti szakmai ágazati szakbizottsághoz (a továbbiakban: ágazati szakbizottság) utalja.

(4) Az ágazati szakbizottság a Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának és az e rendeletben foglaltaknak való megfelelés alapján javaslatot tesz a HB részére arról, hogy a javaslat szerinti nemzeti érték alkalmas-e arra, hogy a Magyar Értéktár elemeként vegyék nyilvántartásba.

(5) A javaslat szerinti nemzeti érték adatainak a Magyar Értéktár elemeként való nyilvántartásba vételéről a HB a javaslatnak a HB ülésének első napirendre tűzésétől számított 90 napon belül dönt, és arról a javaslattevőt írásban értesíti.

(6) A 6. § (6) bekezdése szerinti esetben a HB az (1)-(5) bekezdésekben foglaltak szerint jár el és dönt a javaslat szerinti nemzeti értéknek a Magyar Értéktárba való felvételéről.

8. Nemzeti érték hungarikummá minősítése

10. § (1) A Magyar Értéktárban nyilvántartott valamely nemzeti érték hungarikummá minősítését a Htv. 12. § (1) bekezdése szerinti intézmények, szervezetek vagy személyek a HB elnökének címzett írásos javaslatban kezdeményezhetik. A javaslatot a 3. melléklet szerint kell elkészíteni és elektronikus úton vagy postai út esetén elektronikus adathordozón mellékelve kell benyújtani. Valamely nemzeti érték hungarikummá minősítésére irányuló javaslatétel ingyenes.

(2) A javaslatnak tartalmaznia kell:

a) a javaslattevő adatait,

b) a Hungarikumok Gyűjteményébe felvételre javasolt nemzeti értékadatait,

c) a Hungarikumok Gyűjteményébe felvételre javasolt nemzeti érték fényképét vagy audiovizuális-dokumentációját,

d) a Htv. 1. § (1) bekezdés g) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumokat.

11. § (1) A HB titkára a javaslatot a nemzeti érték kategóriája szerinti ágazati szakbizottsághoz utalja.

(2) Az ágazati szakbizottság megvizsgálja, hogy a javaslat a Htv. 1. § (1) bekezdés g) pontja alapján megalapozott-e és megfelel-e a Htv.-ben és az e rendeletben foglalt feltételeknek.

(3) Alaki vagy tartalmi hiányosságok esetén a HB titkára a javaslattevőt a hiányok pótlására hívja fel. Amennyiben a javaslattevő a hiánypótlásra való felhívásnak nem tesz eleget, illetve a hiányosság pótlásához szükséges idő figyelembe vételével megállapított határidő meghosszabbítását sem kéri, a HB titkára a javaslatot nem terjeszti a HB elé és erről a javaslattevőt értesíti.

(4) A hiánypótlásra való felhívás teljesítésének elmulasztása nem akadályozza annak, hogy a javaslattevő ugyanazon nemzeti értéknek a Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételét ismételtelen kezdeményezze.

(5) Az ágazati szakbizottság a Htv. 1. § (1) bekezdés g) pontjának való megfelelés alapján javaslatot tesz a HB részére arról, hogy a javaslat szerinti nemzeti érték alkalmas-e arra, hogy a Hungarikumok Gyűjteményébe bekerüljön.

(6) A javasolt nemzeti érték adatainak a Hungarikumok Gyűjteményébe való felvételéről a HB a javaslatnak a HB ülésének első napirendre tűzésétől számított 90 napon belül dönt, és arról a javaslattevőt írásban értesíti.

12. § A Magyar Értéktárból hungarikummá minősített értékekről a nemzeti érték gondozója, vagy az ilyen terméket előállító magánszemélyek vagy vállalkozások kérelmére a HB elismerő oklevelet bocsát ki.

9. A nyilvántartás és a közzététel szabályai

13. § (1) A nemzeti értékeknek az 5. § (2) bekezdése és az 1-3. melléklet II. pontja szerinti adatait a Htv. 1. § (1) bekezdés *a)-f)* pontjai szerinti értéktárakban, valamint a Hungarikumok Gyűjteményében az 1. §-ban foglalt szakterületenkénti kategóriák szerint kell nyilvántartani.

(2) A közösségi oltalom alatt álló nemzeti értékek és a nemzetközi elismerésben részesített nemzeti értékek esetében a nemzeti érték nevét, a nemzeti érték nyilvántartásáról rendelkező jogszabály számát és a nemzeti értéket nyilvántartó adatbázis megnevezését kell az 1. §-ban foglalt szakterületenkénti kategóriák szerint nyilvántartani.

14. § (1) A települési, tájegységi, illetve megyei értéktárban a 13. § (1) bekezdése szerint nyilvántartott nemzeti érték adatait a helyi önkormányzat az önkormányzat honlapján, a 7. § (4) bekezdése szerinti döntést követően, 8 napon belül közzéteszi.

(2) A külhoni magyarság értéktárában a 13. § (1) bekezdése szerint nyilvántartott nemzeti értékek adatait a nemzetpolitikáért felelős miniszter által kijelölt honlapon, a 7. § (4) bekezdése szerinti döntést követően, 8 napon belül közzé kell tenni.

(3) Az ágazati értéktárakban az 5. § (2) bekezdése szerint nyilvántartott nemzeti értékek adatait a feladatköre szerint érintett miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján közzéteszi.

15. § A Magyar Értéktárban a 13. § (1) bekezdése szerint nyilvántartott nemzeti értékek adatait a HB a nyilvántartásba vételt követő 8 napon belül a Htv. 17. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti honlapon közzéteszi.

16. § A Hungarikumok Gyűjteményét a HB a hungarikummá minősített nemzeti érték nyilvántartásba vételét követő 8 napon belül, a Htv. 17. § (2) bekezdés *d)* pontja szerint, a Htv. 17. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti honlapon közzéteszi.

10. A Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet által vezetett nyilvántartás

17. § A Magyar Értéktár és a Hungarikumok Gyűjteménye digitális formában rendelkezésre álló adatait a HB titkára küldi meg a Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet számára.

11. Záró rendelkezések

18. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

19. §²

² Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2013. IV. 18-tól.